

Konkrét imádság mindennapi kenyerünkről

A mi segítségünk legyen Istentől, aki Atya, Fiú és Szentlélek, a teljes Szentháromság, egyetlen, örök és igaz Isten! Ámen.

1. Konkrét imádság

Elsősorban egy konkrét imádság ez: **„Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma.”**

Míg a Miatyánk elején Istenhez fordulunk – az Ő neve, az Ő országa és az Ő akarata van a középpontban – addig az imádságnak ez a része immár rólunk, emberekről szól.

Miután először Atyánkként szólítottuk meg Istent, és kifejeztük azt a vágyunkat, hogy mindenki megismerje és elismerje Istent, az imádságban a figyelem ránk irányul. Testünkre és mindennapi táplálékunkra. Abban mindenki egyetért, hogy a kenyér itt legfontosabb életszükségletünkre utal. Azt, amire szükségünk van ahhoz, hogy élhessünk. A Miatyánk ezt említi elsőként. Hiszen, ha már nem vagyunk életben, akkor nincs értelme bocsánatért és szabadulásért imádkozni. Ezt mindannyian átérezzük.

Ebben az a különleges, hogy Istennek fontos: legyen nekünk, embereknek kenyerünk, hogy élhessünk, hogy a testünk megfelelően működjön. Isten, aki az ég és a föld Teremtője, a nagy és hatalmas Isten, nagyon is törődik életünkkel; még fejünk hajszálait is számon tartja. Gondoskodik arról a kenyérről is, amelyre szükségünk van.

Ez azt jelenti, hogy mindent kérhetünk Tőle! Mert ha a kenyér nem túl jelentéktelen Isten számára, akkor ugyanez igaz más dolgokra is, amelyekre szükségünk van. Kérhetünk Tőle erőt, bölcsességet és türelmet is. Vagy bármilyen mást, amire ma szükségünk van. A Miatyánk arra tanít bennünket, hogy Isten nagyon is szeretne kapcsolatban lenni életünk minden területén. És nemcsak akkor, amikor mi szükségesnek tartjuk, hanem minden nap. Mert ez a második dolog.

2. Mindennapi imádság

Erre helyeződik a hangsúly ebben a kérésben. Ráadásul kétszer is: **„ma” és „mindennapi”**. Az imádság nem a holnapról szól, hanem a máról. „Add meg nekünk ma” – vagyis ezen a napon – „a mi mindennapi kenyerünket” – vagyis azt a kenyeret, amelyre szükségünk van. A görög „mindennapi” szó jelentése valami olyasmi, mint „a mai napra való kenyér”, vagy „az, amire ma szükségünk van”.

Jézus idejében ez meglehetősen izgalmas imádság volt. A legtöbb ember ugyanis szegény volt. Képzeljünk el egy munkáscsaládot. A legtöbb család este fogyasztotta el a fő étkezést. A családapa a piacon kínálta fel a munkáját. Aznap is pénzt kellett keresnie, hogy ételt tudjon vásárolni. Ekkor így imádkozott: „Abba, mennyei Atyám, add, hogy ma valaki

felfogadjon engem, hogy később elmehesssek a piacra, és kenyeret vásárolhassak a feleségemnek és a gyermekeimnek.” A mindennapi kenyér tehát azt az élelmet jelenti, amelyre ma van szükséged ahhoz, hogy élhess.

És holnap? Holnap új nap lesz. Akkor ismét elmondhatod ezt az imádságot, és bízhat az abban, hogy Isten akkor is gondoskodni fog rólad. „Minden napnak elég a maga baja” – mondja Jézus. Minden nap új gondokkal vagy új dolgokkal érkezik, amelyek lekötik a figyelmünket. Nincs értelme azon aggódni, ami holnap lesz. Legtöbb esetben nincs rá befolyásunk.

Milyen boldog még egy cinege is, amikor sikerül kiszednie egy magot a kertben kifüggesztett olajos magvak közül. Bárcsak mi is olyanok lennénk, mint ez a kis cinege! Amikor este bedugja a fejét a tollai közé, nem arra gondol: „Vajon lesz-e mit ennem holnap?”

„Add meg nekünk ma.” Ez az imádság a mai napra irányítja a figyelmünket. Isten mindennapi gondoskodására. Olyan ez, mint Izráel népével a pusztában. A nép mannából élt. A mannát minden nap össze kellett gyűjteni. Kivéve szombaton: akkor egy napra előre is el lehetett tenni. De a mannáért való imádság mindennap visszatérő gyakorlat volt. Ugyanígy van ez a Miatyánkkal is. Jézus arra tanít bennünket, hogy minden nap imádkozzunk a kenyérünkért, vagyis azért, amire valóban szükségünk van.

Ez a mindennap visszatérő imádság egy gyakorlat – **függőségünk** felismerésének gyakorlata. Amikor imádkozol, tudatosul benned, és újra emlékezteted magad arra, hogy minden nap Istentől függsz. Ez megerősíti benned ennek a függőségnek a tudatát. Ez fontos. Különösen nekünk, akik oly sok tekintetben már mindennel rendelkezünk. Ha azonban megköszönjük Istennek a kenyeret, és minden nap imádkozunk érte, megtanuljuk, hogy a mindennapok konkrét dolgaiban is Istenre figyeljünk és Tőle függjünk. Még akkor is, ha a kenyérünket a fagyasztóból vesszük elő, és keményen dolgozunk a megélhetésünkért, sok minden nincs a kezünkben. Istentől és más emberektől függünk.

Gyerekek, gondolatok csak bele ebbe! Mennyire sok minden van a kenyérben. Az a szelet kenyér a tányérunkon – legyen barna vagy fehér – a péktől származik. A pék pedig a malomtól függ. A malom nem jutna liszthez, ha nem lennének gazdák, akik bevetik szántóföldjeiket. A földeken pedig nem nőhetett volna gabona, ha Isten nem adott volna esőt és napsütést.

Kenyer. Ez nem csak úgy magától kerül az asztalunkra. Keményen meg kell dolgozni érte: a földeken, a gyárakban. Szükség van agrármérnökökre is, akik kidolgozzák, hogyan lehet a földet a legjobban megművelni. És szükség van miniszterekre, akik olyan törvényeket hoznak, hogy az is kaphasson pénzt a kenyér megvásárlására a családja számára, aki hosszú ideje beteg. És arra is szükség van, hogy egy országban ne legyen háború. Mert

különben elpusztulnak a földek, és nem lesz kenyérünk – és nem lesz házunk sem, amelyben élhetünk.

Gondoljunk minderre, amikor minden nap elmondjuk a Miatyánkot. Arra, hogy Isten gondoskodásától és mások gondoskodásától is függünk. És van még egy harmadik pont is.

3. Szolidáris imádság

Azt hiszem, mindannyiunkban ott van egy nagy „igen, de...”. A kezdeti kérdések bennünk is felmerülnek. Nekünk könnyű a mindennapi kenyérért imádkozni. De mi van akkor, ha valaki Afrikában él, és nincs elegendő élelme ahhoz, hogy táplálja a családját? Az egy egészen más valóság. Mit kezdjünk ezzel, amikor mi itt, Nyugaton élünk, és sok tekintetben jó dolgunk van?

Mi az, ami feltűnik ebben a negyedik kérdésben? Kétszer is szerepelünk mi benne: „Mindennapi kenyér~~ünket~~ add meg **nekünk** ma.” Amikor imádkozol, nemcsak önmagadért imádkozol. Egyébként a „én” és az „enyém” szavak az egész Miatyánkban nem szerepelnek. Ebben az imádságban mindig a „**mi**” a fontos. Összesen nyolcszor fordul elő. Ebben a kenyérért, a megélhetésünkért mondott imádságban tehát a felebarát is megjelenik. Ezt az imádságot másokkal való közösségben mondod. Nemcsak arról van szó, hogy nekem személy szerint legyen tele a gyomrom, hanem arról is, hogy gondoljunk a másik emberre, aki hozzánk közel vagy tőlünk távol él. Jézus arra tanít bennünket, hogy törődjünk minden szegénységgel, szükséggel és igazságtalansággal, amely közvetlen környezetünkben vagy a világ távoli részein előfordul. Minden alkalommal, amikor ezt imádkozod, mintegy felhívást kapsz arra, hogy nézz körül, és gondolj azokra az emberekre, akiknek szintén szükségük van kenyérre. És természetesen nemcsak gondolni kell rájuk. Keresztényként cselekednünk is kell. Mit tehetsz? Két dolgot említek.

a. Politika

Hamarosan választások lesznek. Válassz olyan pártot, amely fontosnak tartja az egymásra való odafigyelést és a kiszolgáltatott emberekről való gondoskodást az országban, de máshol is, például a fejlődő országoknak juttatott segélyeken keresztül. Természetesen sok kérdés felmerül azzal kapcsolatban, hogyan kell ezt megvalósítani. Nem pénzt kell adni az embereknek, hogy megvehessék a halat, hanem meg kell tanítani őket halászni. Sok jó elképzelés létezik ezzel kapcsolatosan. Mindenesetre fontos az erőforrások, az élelmiszer, a ruházat és az oktatás igazságosabb elosztása, hogy azoknak is jusson, akiknek ezek nem állnak rendelkezésükre. Ez nem csupán a civilizációnkkal kapcsolatos kérdés, hanem az imádsághoz is kapcsolódik: „Add meg nekünk – földön élő embereknek – ma a mi mindennapi kenyérünket.” Aki imádkozik, az engedi, hogy Isten bevonja őt ebbe a

munkába. Konkrét lépéseket is tesz azért, hogy megossza másokkal mindazt, amit Istentől kapott: pénzt, időt, képességeket és javakat.

b. Egyszerű élet

A negyedik kérés tükröt is tart elénk. A kenyérért való imádság arra is felszólít, hogy egyszerűbben éljünk. Nem süteményért vagy luxus péksüтикért imádkozunk, hanem kenyérért. Azért, ami az élethez minimálisan szükséges. Az egyszerűség vagy mértékletesség a keresztény élet egyik jellemzője. Pál a Galata 5,22-ben a mértékletességet, illetve önuralmat a Lélek gyümölcsének nevezi. A Biblia óva int bennünket attól a vágytól, hogy mindig több, szebb és fényűzőbb dolgunk legyen. Ez a függőség egyik formája, olyan hatalom, amely fogva tart bennünket, és amelytől meg kell szabadulnunk.

A mi életmódunknak, ökológiai lábnyomunknak, a jólét igazságtalan eloszlásának, a környezetnek – és nem utolsósorban az állatoknak – a kizsákmányolása nálunk, az északi féltekén gyakran a déli országokban élő emberek a kárvallottjai. Ők viselik leginkább a következményeket: az árvizeket, a szárazságot és az éhínséget.

Keresztényként arra kaptunk elhívást, hogy gondoskodjunk a teremtett világról és felebarátunkról. Isten teremtésének sáfárjaivá lettünk. Aki kenyérért imádkozik, gondol azokra is, akiknek nincs kenyerük, és konkrét lépéseket is tesz – politikai és személyes szinten egyaránt. Gyakrabban hagyja otthon az autót, takarékoskodik a vízzel, ha lehet, tovább használja a tárgyait, méltányos kereskedelemből származó termékeket vásárol, valamivel ritkábban megy nyaralni, valamint idejének és pénzének tizedét arra fordítja, hogy egyszerűbben éljen és megossza másokkal mindazt, amit Istentől kapott.

A kenyérért mondott imádság egyben Jézusért való imádság is.

5. Imádság Jézusért

Aki naponta imádkozik a kenyérért, nem kerülheti meg azt, Aki ennek beteljesedése. Az egyháztörténetben a Miatyánk negyedik kérését ezért Jézus Krisztussal is összekapcsolták. Ő az Élet igazi kenyere. Az úrvacsorai liturgiában azért imádkozunk Istenhez, hogy a Szentlélek ereje által tápláljon és frissítsen fel bennünket a mennyei kenyérrel, Krisztussal, hogy többé ne bűneinkben éljünk, hanem Ő éljen bennünk, mi pedig Őbenne.

Más szavakkal: Ezt a mennyei kenyeret add meg nekünk ma. Táplálj minket napról napra egyre inkább az Úr Jézussal. Ez azt jelenti: hadd éljek egyre inkább Őbelőle. Minden nap szükségem van Rá. Arra, amit Ő megszerzett számomra a kereszten. Az Ő bocsánatára, amelyre naponta szükségem van mindazért, amit nem teszek jól. Az Ő erejére azokhoz a dolgokhoz, amelyeket meg kell tennem, és amelyektől félek. Az Ő identitására, amikor

kisebbrendűségi érzésekkel küzdök. Az Ő közelségére, amikor magányosnak érzem magam. Az Ő békességére, amikor zűrzavarban és viharban vagyok. Az Ő bátorságára, amikor félek a holnaptól, a jövőtől, vagy egy múlttól.

Atyám, táplálj engem egyre inkább a Te Fiaddal. Hogy hitben megerősödjek. Hogy szorosabb kapcsolatba kerüljek Veled. Mert Te vagy minden jó forrása, és senki sem tudja nálad jobban, mire van szükségem. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma. Jézusért kérünk.

Befejezésül egy régi holland imádsággal zárom ezt a prédikációt.

Emberszerető Isten,
Legyen áldott és magasztalt a Te neved,
Hogy ezekkel az ajándékokkal tápláltál minket.
Táplálj minket az Élet Kenyerével is,
És erősítsd meg szívünket kegyelmed által,
Hogy erőnket a Te szolgálatodra fordíthassuk,
És Neved dicsőségére élhessünk.
Ámen.